

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2009. évi február hó 20. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A harmadfokú bíróság a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Somogy Megyei Bíróság 1.Bf.166/2008/8. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A másodfokon eljáró Somogy Megyei Bíróság ítélete ellen az ügyész súlyosbításért, intézkedés alkalmazása helyett pénzbüntetés kiszabása érdekében, míg a vádlott és a védő a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, felmentés céljából jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján a vádlott terhére irányuló fellebbezést visszavonta, és a másodfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására tett indítványt.

A harmadfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott másodfokú ítéletet a Be.387.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül abból a szempontból, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetve a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e. E tekintetben nem észlelt olyan körülményt, amely az ügy érdemi elbírálását akadályozta volna: az eljáró bíróságok a perrendi szabályokat megtartották, a másodfokú bíróság a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól mentes tényállást állapított meg.

Az tehát - figyelemmel a Be.388.§ (1) bekezdésében írtakra - irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

A Btk.171.§ (1) bekezdésében meghatározott bűncselekményt az követi el, aki foglalkozása szabályainak megszegésével más vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz. E törvényi tényállás megvalósulásához tehát a foglalkozási szabályok megszegése szükséges, olyképpen, hogy a bűncselekmény következményeként értékelt közvetlen veszélyhelyzetnek, illetve azon túl, az élet vagy testi épség sérelmének az elkövetési magatartással okozati összefüggésben kell állnia.

A tényállás alkalmazása szempontjából foglalkozási szabálynak kell tekinteni a jogi normákat, a műszaki (technológiai) előírásokat, a szakmai rendtartásokat, de még az íratlan, gyakorlatban azonban elfogadott és szokásosan megtartott munkaköri követelményeket is. Nyilvánvaló ugyanakkor, hogy a felsoroltak közül büntetőjogi jelentősége csak azoknak lehet, melyek rendeltetésüknél fogva az élet, testi épség, vagy egészség védelmét szolgálják.

A jelen ügyben a vádlottra több ilyen természetű szabály is vonatkozott.

Mindenekelőtt a termelt és szolgáltatott vizek gázmentesítéséről szóló 12/1997. (VIII. 29.) KHVM rendelet 3.§ (1) bekezdése, mely a vízmű területén és a fogyasztási helyeken a robbanás veszélyét kizáró műszaki, biztonsági intézkedések meghozatalának a kötelezettségét írta elő. A víz gáztartalom szerinti „C” fokozata esetén MSZ-10-226. nemzeti szabványnak megfelelő berendezés telepítésével és üzemeltetésével, arra is figyelemmel, hogy az a víz fizikai, kémiai és biológiai jellemzőiben minőségromlást ne okozzon.

Hasonló kötelezettségeket tartalmazott a Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság által 1988. május 16-án kiadott üzemeltetési engedély is. E határozat 2.4. és 3.7. sorszámmal jelölt rendelkezései ugyanis egyértelműen mellőzhetetlenné tették a nitrogénbefúvásos gáztalanító készülék telepítését és működtetését; a határértéket meghaladó metántartalom miatt a vízmű csak e berendezés felszerelése és biztonságos üzemeltetése mellett fogadhatott volna látogatókat. Minderre a fürdő üzemi szabályzata is utalt.

A fenti követelmények szem előtt tartásával készült el a vádlott munkaköri leírása. Így fürdővezetőként a feladatát képezte az üzemeltetésre vonatkozó állami szabványok, szakmai és minőségi követelmények betartása, a hatósági engedélykés és előírások érvényesítése, s - nem utolsósorban - mindezek felügyelete. Ez utóbbi feladatkörébe különösen a Vízügyi Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 19/1995. (XII. 7.) KHVM rendelet mellékletében nevesített követelmények és tilalmak napi gyakorisággal történő ellenőrzése tartozott.

Az említett rendelet, üzemeltetési engedély és munkaköri leírás már önmagában is foglalkozási szabályként volt értelmezhető. Tartalmi azonosságuk és a nyilvánvalóan közös célkitűzéseik folytán minden további jogi norma vizsgálata szükségtelennek mutatkozott, e tekintetben az elsőfokú bíróság indokolatlanul terjedelmes bizonyítási eljárásba bocsátkozott. Arra is visszavezethetően, hogy a 12/1997. (VIII. 29.) KHVM rendelet 3.§ (4) bekezdésében említett MSZ-10-226., majd az annak helyébe lépő MSZ 15285. sorszámú nemzeti szabvány alapján a termálvíz hőfokának meghatározó jelentőséget tulajdonított.

Az idézett előírások egybevetéséből azonban kizárólag a gázmentesítés feltétel nélküli elvégzésének a kötelezettsége következett, függetlenül attól, hogy a mélyből feltörő, illetve a medencékbe eljuttatott víz milyen hőmérséklettel bírt. Ilyenfajta különbségtétel ugyanis a vizsgált rendelkezések egyikéből sem volt kiolvasható.

Ezért ai termálfürdő területén folyamatosan gáztalanító berendezést kellett volna működtetni. A Fermetex I-II. elnevezésű gépi technológia alkalmazásának a kedvezőtlen tapasztalatai után bármilyet, amely a kitermelt víz minőségének a megóvása mellett annak metántartalmát képes a szükséges, hatóságilag meghatározott határérték alá csökkenteni. E műszaki megoldás érvényesítése képezte a vádlott feladatát, akár oly módon, hogy munkaviszonyának a felmondásával tiltakozik az általa is tudott szabálytalanság ellen.

A kialakult veszélyhelyzet, majd az abból következő - maradandó fogyatékoságot is eredményező - baleseti sérülések a vádlott mulasztásával álltak okozati összefüggésben, azzal tehát, hogy munkaköri kötelezettsége ellenére a gázmentesítő gépek üzemeltetéséről nem gondoskodott. Igaz ez a megállapítás annak ellenére, hogy a robbanásban több szerencsétlen körülmény is közrehatott, előbb a szervizalagútban keletkezett csőtörés, majd az aknafedél elmozdítása, s végül az, hogy a fedett térben az egyik vendég működésbe hozta az öngyújtóját, azzal szikrát csiholt. Ez utóbbiak ellenére azonban mégis nyilvánvaló, hogy a veszélyhelyzetet végső soron a vádlott idézte elő, hiszen ha megtartja a foglalkozásának szabályait, úgy a köztudottan robbanásveszélyes metángáz ilyen koncentrációban el sem juthatott volna a zárt medencéig.

A fenti mulasztásban testet öltő szabályszegés szándékosan történt meg. A vádlott ugyanis tisztában volt a kitermelt termálvíz egyedi sajátosságával, azzal a ténnyel, hogy az a magas metántartalma miatt a Komló-Víz Kft. akkreditált laboratóriumában a legnagyobb körütekintésre intő, „C” fokozat szerinti besorolást kapta. Tudott a kiépített, ám használaton kívül helyezett gázmentesítő készülék rendeltetéséről, illetve ezzel kapcsolatosan arról is, hogy annak esetleges igénybevétele a termálvíz egyben fürdésre alkalmatlanná, élvezhetetlenné válik. Emiatt hunyt szemet a kötelezettségei felett, elfogadva azt, hogy a víz minőségének a megóvása érdekében a kötelezően előírt gázmentesítő berendezések működtetésére ne kerüljön sor.

Magatartásának a lehetséges következményeit - iskolai végzettsége és szakmai jártassága folytán - fel kellett ismernie, azt mindenképp, hogy a közönség által látogatott épületben a metángáz megjelenése veszélyhelyzetet idézhet elő. Ugyanakkor a korábbi évek gyakorlata és a helyiség természetes szellőzése folytán bízott abban, hogy e nem kívánt fejlemény elmarad és rendkívüli esemény nélkül fenntartható a termálfürdő üzemeltetése. Éppen ez a könnyelmű bizakodás volt a büntetőjogi felelősségre vonásának az alapja (Btk.14.§ I. fordulat).

Helyesen járt tehát el a másodfokú bíróság, amikor megállapította, hogy a vádlott elkövette a Btk.171.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségét.

Következésképpen az ezt sérelmező jogorvoslati kérelmek nem voltak megalapozottak.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket befolyásoló tényezők számba vétele és értékelése maradéktalanul megtörtént, az alkalmazott intézkedés enyhítésére sincs törvényes indok és lehetőség.

Ezért a harmadfokú bíróság a Be.397.§-a értelmében a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

P é c s, 2009. február 20.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Tóth Sándor s.k. bíró

A Somogy Megyei Bíróság 1.Bf.166/2008/8. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bhar.II.205/2008/5. számú végzése folytán a 2009. évi február hó 20. napján jogerőre emelkedett.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke